

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ A SIBIULUI

1918 Unire-n cuget și simțiri 1988

„Realizarea statului național unitar, eu 70 de ani în urmă, a reprezentat împlinirea năzuințelor de veacuri ale poporului nostru la o viață mai bună, liberă, independentă”

NICOLAE CEAUȘESCU

(La marea manifestare populară din București din ziua de 30 noiembrie 1988, consacrată Unirii din 1918)

Zi de înflăcărat entuziasm românesc — această zi de 1 decembrie! Zi de amintire a împlinirii unui vis de sute de ani, visat de milioane de români, așteptat cu înfrigurare, pregătit prin lupte și suferințe, sperat cu speranța care știe că după noapte trebuie să vină ziua, după iarnă, primăvara. Răbdarea de o mie de ani a transilvănenilor n-a fost niciodată împăcare cu o soartă veșnică de supunere. A fost întotdeauna răbdare înțeleaptă, întru speranță, întru sosirea ceasului dreptății. Nimeni, niciodată, nu s-a îndoit că ceasul acesta va veni. El era înscris în sufletul fiecăruia și generațiile noi îl preluau de la cele dinainte ca pe un testament și o proorocie sfântă. Vom fi din nou liberi. Vom fi din nou stăpâni. Vom fi din nou, într-o zi, ceea ce am fost dintru început: o națiune mare, pe pământul strămoșilor noștri, pe care fără întrerupere ne-am vorbit limba, ne-am păstrat obiceiurile și credința în care ne-am născut.

Ape de năvălitori au trecut peste noi. Noi, pietrele, am rămas. Vânturi cumplite s-au abătut asupra noastră, dar noi aveam rădăcini adânci și tari, și n-am putut fi clintiți din loc. Unora li s-a părut că am fost împărțiți, dar noi, de peste tot pe unde eram, am știut în-

totdeauna că sintem una, „că de la Rim ne tragem și dintr-o fîntină curăm”. Miron Costin cronicarul scria: „Locul acesta unde este acum Moldova și Țara Muntească este de fapt Dacia, cum Dacia este și tot Ardealul cu Maramureșul și Țara Oltului”. Despărțirile nu ne-au despărțit. Conștiința unității nu ne-a părăsit niciodată. Pe drept cuvânt spunea în 1915 Nicolae Iorga: „Sintem un singur trup acest neam. Granițe, da; peste carnea noastră, apăsînd-o fără a o tăia, dar granițe în sufletele noastre, niciodată”.

Unitatea a cerut dintotdeauna unirea. Tot în 1915 un alt mare român, Nicolae Titulescu, spunea profetic: „Nu se poate ca ceea ce a conceput mintea românească, și ceea ce a simțit inima românească, să nu poată înfăptui energia românească”. Energia românească a înfăptuit unirea de la 1 decembrie 1918 care încheia un lung proces de pregătire și care a rotunjit Statul unitar Român, așa cum fusese Dacia, și cum, pentru o clipă, l-a încheiat în anul 1600 ca pe asigurarea unei viitoare împliniri, Mihai Viteazul.

Ziua de 1 decembrie 1918, s-a zis chiar atunci (ziarul *Unirea*, 1 XII 1918) a fost: „Răsăritul cel mai strălucit al celei mai senine zile a neamului românesc”.

Astăzi, după 70 de ani, Țara întreagă a sărbătorit cu nemicșorat entuziasm *Unirea*. S-au adunat la București toate forurile conducătoare, în frunte cu Președintele Țării, Domnul Nicolae Ceaușescu, omagiiind marea faptă și pe realizatorul ei, poporul român. În afară de acestea, au plecat în Capitală, precum în 1918 spre Alba Iulia, delegați din toată Transilvania, și din toată țara, egalindu-i în număr pe cei de pe Cîmpul lui Horea, ca să se prindă încă o dată într-o Horă a Unirii, a bucuriei și a înveșnicirii ei. Actul de la 1 decembrie 1918 este, de atunci încôace, actul fiecăruia 1 decembrie! Ba mai mult: fiecare zi este de atunci încôace un 1 decembrie! „Realizarea acestui vis secular al poporului nostru, a spus Președintele României în aceste zile, a deschis o nouă eră în dezvoltarea României în ridicarea ei pe noi trepte de progres și civilizație”.

„Vrem să ne unim cu Țara”, strigătul de durere al celor de la 1848, de pe Cîmpia Libertății, căci a rămas neîmplinit atunci, s-a transformat în cântecul de bucurie de la 1 decembrie 1918. Bucuria de atunci e bucuria continuă a națiunii române!

Făurirea statului național unitar român la 1 decembrie 1918 — moment hotărîtor în istoria poporului nostru

La 1 decembrie 1988 se împlinesc 70 de ani de la unirea Transilvaniei cu Patria-Mamă, eveniment de cea mai mare însemnătate în viața și istoria poporului nostru, care marchează încheierea procesului de făurire a statului național unitar român. Cu acest prilej, se cuvine să evocăm împrejurările și acțiunile care au condus la înfăptuirea dezideratului multisecular al românilor din totdeauna.

În conștiința poporului român, data de 1 decembrie 1918 și Alba Iulia — locul unde acesta și-a hotărît singur soarta pentru vece — sînt dăruitte adînc. Pentru noi, ele sînt sinonime cu împlinirea celui mai mareț ideal, a celui mai luminos vis, care din timpuri imemorabile a fost treaz în mîntea și inima întregului neam — unitatea politică, aspirație pentru care veacuri de-a rîndul nenumărate generații de înaintași au luptat și s-au jertfit.

Masele populare și militanții care, în 1918, au reușit să înfăptuiască, prin voința, hotărîrea, bărbăția și tenacitatea lor, statul nostru național unitar, au deschis calea spre închegarea și afirmarea națiunii române, spre zilele luminoase care le trăim.

Declanșarea primului război mondial, în vara anului 1914, a constituit o crîncenă și singeroasă înfruntare între marile puteri imperialiste. Războiul a grăbit cursul evenimentelor, a zguduit puternic rîndurile vechi, ascuțind la maximum contradicțiile sociale și naționale, determinînd un puternic val al luptei popoarelor pentru eliberare socială și națională. Conflagrația a ridicat și în fața poporului român probleme de însemnătate majoră pentru însăși soarta națiunii. În momentul izbucnirii războiului, un mare număr de români trăiau încă în afara granițelor statului și o serie de teritorii românești se aflau sub ocupație străină. Lupta pentru unitate națională a atras toate clasele sociale și forțele politice, atît din vechea Românie, cît și din provinciile subjugate.

Țara noastră a luat parte la război fără ca scopurile ei să coincidă cu cele ale marilor puteri imperialiste. Românii nu urmăreau cîmpirea și anexarea unor teritorii străine, ci împlinirea dezideratului lor de secole, eliberarea provinciilor aflate sub ocupație străină și unirea acestora cu Patria-Mamă.

Voința de unire a poporului nostru era demonstrată de uriașele manifestații ce au avut loc în toți anii războiului, de zecile de mișe de ardeleni și bucovineni refugiați în țara liberă, și dintre care peste 24.000 s-au înrolat în armată, cărora li s-au adăugat alți peste 15.000 de voluntari proveniți din rîndurile foștilor prizonieri români aflați în Rusia, de sprijinul larg al maselor populare. Credința în apropierea momentului eliberării și al unirii tuturor românilor a fost la fel de puternică și în timpul evenimentelor dramatice din ultimele luni ale anului 1916 și din 1917, cînd două treimi din teritoriul României era cîmpit de armatele inamice. În acele momente deosebit de grele pentru țară, fiii națiunii din toate provinciile românești au desfășurat o puternică mișcare de rezistență împotriva cîmpitorilor. Eroismul popular a atins punctul culminant în timpul marilor bătălii din vara anului 1917. În tranșeele de la Mărăștii, Mărăștii și Oituz au luptat eroic, umăr la umăr, și au sîngerat muntenii, moldovenii, oltenii, ardelenii, bănenii și bucovinenii, stăvilind nenumăratele atacuri dușmane. Luptînd alături, călăuziți de idealul libertății și unității naționale, ostașii și voluntarii români, prin forța baionetelor și a brațelor lor călite de muncă, au nimicit mașina de război inamică.

(Continuare în pag. a 2-a)

Redacția

ȚĂRII MELE

Deprins de veci cu nori și vijelie
Stă pururi trainic muntele de stîncă
Ce-i pasă lui că-n aspra-i temelie
Șuvoaie rod și ape tuși mîntîncă!

Știi voi ce fac în creștea bătrîna
Atîta ploaie, cu munca lor grozavă?
O spală doar de cîșă și țîrînă,
Dar lasă-ntreg străvechiul cheag de lavă.

În van puhoiul spumegă și crește
Scobînd prăpăști fără de hotare:
Pe cît la poale ripa s-adîncește,
Pe-atît se-nalță muntele mai tare.

— O, țara mea, tu, culme-ncremenită,
De-atîta sînge roasă și brăzdată,
Azi din adîncuri, grea și neclintită,
Te-nalți în slavă mai sus ca niciodată!

V. Voiculescu

Plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste

În ziua de 30 noiembrie 1988 a avut loc la București plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste. Convocarea ei se face de obicei la sfîrșitul fiecăruia an pentru a se dezbate documente privind dezvoltarea Patriei, înainte de a fi supuse supremului lor legislativ care este Marea Adunare Națională. Toate cultele din Republica Socialistă România sînt membre ale Frontului Democrației și Unității Socialiste, împreună cu celelalte organizații de masă și obștești, la plenara care a fost prezidată de însuși Președintele Țării, care este și Președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste, Dl. Nicolae Ceaușescu, au fost prezenți șefii cultelor și alți membri ai cultelor, membri în Consiliul Național. A fost prezent P. F. Patriarh Teoctist Arapașu al Bisericii Ortodoxe Române.

Din partea cultelor a fost delegat să vorbească I. P. S. Mitropolitul Dr. Antonie Plămădeală al Ardealului, al cărui cuvînt îl reproducem mai jos:

Mult stimată domnule președinte Nicolae Ceaușescu,
Onorat auditoriu

În deplin acord cu antevorbitorii, vă rog să-mi permiteți să exprim în acest înalt for democratic, național, aceleași sentimente de întreagă adeviere ale cultelor din Republica Socialistă România la tot ceea ce înseamnă marile realizări din patria noastră, sub înțeleapta conducere a iubitului nostru președinte, domnul Nicolae Ceaușescu, în epoca al cărui simbol a devenit.

Se știe că Biserica noastră, ca și celelalte culte, sînt prin vocația lor preocupate, mai ales, să propovăduiască credincioșilor o viață fericită în eternitate. Dar ele nu s-au dezinteresat nici de viața de toate zilele din lumea aceasta. Ba, am putea spune că, în vremea noastră, stimulate de dorința oamenilor de a trăi mai bine și cît mai în conformitate cu principiile de dreptate, egalitate și pace, ele au ajuns să-și dea seama că au greșit atunci cînd s-au dezinteresat de viața pămîntească, sau atunci cînd n-au orientat credincioșii așa cum ar fi trebuit.

Îată de ce și noi am învățat că este de datoria noastră să cooperăm activ cu toți factorii rînduiți să organizeze și să desfășoare viața oamenilor. De aceea, sintem astăzi angajați în lupta pentru progresul și înflorirea patriei careia îi aparținem, în lupta pentru dezarmare și pace, în lupta pentru o lume mai dreaptă și mai bună, eliberată de discriminări, de sărăcie și de sclavie, sub multiplele lor forme.

Așa se explică, la noi, prezența cultelor în Frontul Democrației și Unității Socialiste, în întreaga viață obștească a țării. Ele știu că participă la un proces generos de zidire a unei vieți mai bune și mai drepte.

De aceea, ca beneficiari ai vieții sociale, credincioșii noștri trebuie să fie la rîndul lor creatori de bunuri, împreună cu toți cetățenii.

În acest sfîrșit de an, ca în toți anii la această vreme, iată-ne adunați din nou, la chemarea președintelui nostru iubit, care ne strînge pe toți la sfa, din toate sectoarele vieții patriei, sub grija sa ocrotitoare, ca să ne spunem cuvîntul cu privire la felul cum ne-am desfășurat activitatea, și cu privire la felul cum înțelegem să ne-o desfășurăm în viitor.

Toate cultele din România s-au străduit, cu sinceritate și elan, să-și îndrume credincioșii spre muncă și dăruire creatoare spre tot ceea ce au însemnat acei pași uriași înainte, care au ridicat țara noastră pe trepte noi de civilizație și cultură, realități la care s-au referit cu satisfacție toți cei care au luat cuvîntul aici. Vom merge pe aceeași cale, fără șovăire și de acum înainte.

Culte sînt recunoscătoare că, prin lege și în fapt, li se respectă credințele lor religioase, că sînt libere să-și

organizeze slujbele, pregătirea clericilor, tipăriturile, întreaga viață, potrivit cu tradițiile și limbile proprii: română, maghiară, germană și celelalte. Ele sînt libere și sprijinite să-și restaureze locașurile de cult, să-și pună în valoare bunurile create de-a lungul secolelor și intrate în patrimoniul nostru cultural-național.

Pentru toată această libertate, cu asentimentul reprezentanților cultelor prezenți aici, aș dori să asigur plenara de sentimentele noastre patriotice și unanime de recunoștință față de conducătorul nostru mult prețuit, domnul Nicolae Ceaușescu, luptător neobosit, care își consacră uriașă energie creatoare pentru progresul și dezvoltarea multilaterală a țării, independența, suveranitatea și libertatea patriei noastre scumpe, Republica Socialistă România.

Cine în țara aceasta nu cunoaște și nu simte dragostea de trecut și de istorie a președintelui nostru? Cînd oare a mai fost cîntat acest trecut mai mult ca astăzi? Pe temelia lui stă unitatea noastră și dragostea noastră de țară. Cînd au fost scoase din adîncurile de uitare, mai mult ca astăzi, tradițiile noastre seculare, folclorul nostru, doinele, baladele, costumele țărănești? Cînd a fost mai pusă în valoare, alături de cultura de tipul cetății, cultura și civilizația noastră populară, aceea care e matricea ființei noastre românești? Voci din afară, tendințioși informate și răuvoitoare, răstălmăcesc adesea un program care este, știm cu toții, unul de păstrare intactă a tuturor acestor valori, urmînd fără îndoială un plus, și nicicum un minus.

În patrie se modernizează industria, agricultura, înfloresc artele, știința, crește mereu numărul școlilor, laboratoarelor, spitalelor, crește grija pentru popor. Patria primește un imbold permanent în domeniul dezvoltării științei și culturii, din partea stimetei doamne academicien doctor inginer Elena Ceaușescu, recunoscută pe plan mondial ca savantă de înaltă competență, careia îi exprimăm și noi omagiul nostru.

Sintem acum în preajma unei zile mari din istoria noastră: sărbătorim 70 de ani de la Marea Unire de la 1 Decembrie 1918, cînd după lupte de veacuri, prin hotărîrea și voința proprie, românii și-au împlinit marea vis de a fi adunați sub cerul unui singur stat unitar, al lor, pentru veșnicie.

Sărbătoarea aceasta ne dă imbolduri noi spre păstrarea unității și a împlinirilor de atunci la care, patria adaugă azi noi împliniri sub ocrotirea celui ce este simbolul unității și al tuturor realizărilor României contemporane, domnul președinte Nicolae Ceaușescu.

Sintem conștienți că înflorirea și dezvoltarea României va continua în același ritm creator ca și pînă acum. Acest lucru se poate ușor prevedea din programele care sînt astăzi în dezbateră. Cultele asigură această ilustră adunare și pe dumnezeavoastră personal, domnule președinte, că își vor călăuzi și de acum încolo credincioșii spre tot efortul și dăruirea în slujba marilor idealuri naționale spre mai bine, spre mai frumos, spre pace, dezarmare, cooperare și bună înțelegere între oameni și popoare.

În aceeași zi, dimineața, a avut loc și plenara Comitetului Central al Organizației Democrației și Unității Socialiste, din partea Bisericii Ortodoxe Române și a celorlalte culte luînd cuvîntul P. S. Episcop Epifanie Norocel al Buzăului, din care spicim următoarele:

„Am deosebita cinste și aleasa bucurie să iau cuvîntul de la această tribună în numele Bisericii Ortodoxe Române și al celorlalte culte din țara noastră pentru a exprima

(Continuare în pag. a 2-a)

Plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste

Făurirea statului național unitar român...

(Continuare din pag. 1-a)

simțăminte noastre de profundă recunoștință și deosebită cinste față de înalta conducere de stat...

din care fac parte, să respecte legile statului și pe ocimitorului lui. In ceea ce privește lucrarea României și a Președintelui ei, pentru instaurarea unui climat de pace între oameni...

Intensificarea luptelor de eliberare națională, înfringerile militare, pierderile uriașe suferite de Puterile Centrale pe fronturile de luptă...

70 de ani de la Marea Unire. Contribuția Bisericii

Implinirea a șapte decenii de la făurirea statului unitar român ne îndeamnă să consemnăm aici câteva din faptele vrednice de pomenire ale marilor noștri înaintași...

Ambii vorbitori s-au referit și la sărbătorirea în anul acesta a 70 de ani de la Marea Unire de la 1 decembrie 1918 arătând că de-a lungul istoriei, și la vremea respectivă, Biserica Ortodoxă Română și alte culte au militat activ pentru Unire...

Declarația de autodeterminare a constituit momentul istoric fundamental pentru poporul român, în lupta pentru desăvârșirea unității sale politice și de stat...

Dezvoltarea și prosperitatea țării noastre depinde de unitatea și stabilitatea ei națională...

BIBLIA DE LA BUCUREȘTI — 300

SIMPOZIOANE — SESIUNI DE COMUNICĂRI

Anul acesta s-au împlinit 70 de ani de la apariția primei Biblii românești, tipărită în întregime pe vremea lui Șerban Cantacuzino, în anul 1688...

Flind convocată această adunare de către Consiliul Național Român, pentru ziua de 1 Decembrie la Alba Iulia, Biserica și-a trimis ca delegați oficiali pe cei mai vârnici slujitori ai ei: cei 5 episcopi, 4 vicari, 10 delegați ai Consiliilor eparhiale...

Cel dintîi Simpozion a fost organizat, așa cum era și firesc, la București, sub patronajul și directa conducere a P. F. Sale, în ziua de 17 noiembrie 1988, la Institutul Teologic din București...

La Alba Iulia-n Cetate se-aude clopotul cum bate de dinspre zări de vremi ađince, se-aude Mureșul cum plînge, se-aude lacrima cum cade la Alba Iulia-n Cetate!...

Pr. prof. Mircea Păcurariu

Clopot de neam

La Alba Iulia-n Cetate se-aude clopotul cum bate aici e tras pe roată Horia, cu singele-i scriind istoria, spre-a se-mpłini cea dreptate la Alba Iulia-n Cetate!...

La Alba Iulia-n Cetate de-atunci prin ani cel clopot bate steag fără moarte-i și ne-ađună pe toți cu inima română, și mîine, și în veci va bate la Alba Iulia-n Cetate!...

(Continuare în pag. a 4-a)

„TELEGRAFUL ROMÂN“ martor al evenimentelor din 1 Decembrie 1918

Solemnitatea primirii de către Garda națională română din Sibiu a drapelului tricolor, confecționat de tânăra Zenobia Ivan, la 17 nov. 1918, în catedrala ortodoxă din Sibiu

Sărbătoarea Sibiului românesc

Mărețul Sion al mitropoliei (catedrala n.n.) s-a îmbrăcat Duminică (4/17 noiembrie n.n.) în duh sfânt și românesc. S-a cutremurat pînă în adîncuri de bucurie negrăită. Doar a fiit în cuprinsul lui steagul sfînt național... Și cu valurile mirezmei de tîmle s-a înălțat spre boala cerească jurămîntul românesc... Tocmai în momentul cînd la altarul Domnului se întimpla taina cea mare, prefacerea pîinii și vinului în trupul și sîngele Mîntuitorului, au intrat, în ordine de adevărați coboritori ai lui Traian, soldații români, în frunte cu noul steag, lucrat în fir de mătăasă de hîrnica domnișoarelor române din Sibiu.

Circulara Sinodului Episcopesc

Astăzi toată lumea recunoaște fiecărui popor dreptul de a dispune liber de soarta sa... În conștiința acestui principiu fundamental pentru viitoarea dezvoltare și organizare a poporului nostru român și a situației, ce astăzi s-a creat, trebuie să recunoaștem cu toții că marea adunare națională convocată, sau mai bine și mai popular zis marea șfat al națiunii române, de care are să emaneze puterea și dreptul înaltei noastre stăpîniri naționale, este chemată să fie cea mai înaltă autoritate națională a poporului român. Acest mare șfat, fiind compus din Prea Sfinții Episcopi, din dignitarii Bisericii românești, din membrii tuturor instituțiilor noastre și așezămîntelor noastre, din membrele Asociațiilor noastre de femei, din intelectuali, din meseriași și muncitorii industriali comerciali, din țărani noștri și tinerii de bună speranță, cu un cuvînt din toate păturile sociale ale poporului, — este însuși națiunea întreagă, este reprezentantul ei cel mai genuin.

Sfînta tradiție a Bisericii noastre ortodoxe răsăritene a fost în slujbele sale totdeauna cu deosebită luare aminte la autoritatea sau stăpînirea lumescă. Cu atît mai virtos trebuie să o facă aceasta Biserica poporului român, pusă pe temelii naționale. Neamul întreg și conducătorii ei, mai ales în aceste zile de prefacere, au lipsă de ajutorul Celui de sus. Drept aceea, Prea Sfinții Sinod Episcopesc al mitropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania — în scopul implorării aceluiași ajutor — a aflat de lipsă a se intru, și în fața situației de azi a dispune următoarele: 1. Pomenirea persoanei Domnitorului se omite din toate rugăciunile, cîntările și citirile liturgice.

Delegația din Apoldu de Jos, jud. Sibiu, care a participat la Adunarea Națională de la Alba Iulia, ținută la 1 dec. 1918, condusă de preotul Ioan Popa

Ziua Învierii obștei românești

„Intr-aceea Mihai Vodă, ridicînd și tabăra de la Sibiu, înainte cu început spre Alba Iulia. Prin toate orașele pe unde trecu, locuitorii alergau înainte-l cu daruri... și primindu-l cu mare dragoste și entuziasm... Apropîindu-se de Alba, locuitorii orașului și ai județului îl întîmpinară cale de o leghe înainte cu multă cinste și daruri... În aceeași zi, luni 1 noiembrie (st.n.) Mihai-Vodă intră cu mare pompă în capitala Ardealului...“

„Astfel descrie nemuritorul Bălcescu intrarea lui Mihai Viteazul în capitala biruinței de veșnică lumină. Atunci a intrat plămăditorul conștient al idealului sfînt și mare: unitatea națională politică. A intrat numai el, zămislitorul viu. Poporul român a rămas afară de cetate. A rămas să mai ducă jugul greu al robiei trupesti și sufletești trei veacuri de-a rîndul...“

Acum însă, în 1 Decembrie a intrat în capitala Ardealului sufletul neamului. Și acesta-i faptul ce ne chează-știește că biruința noastră e veșnică. A intrat întreg poporul... a intrat stăpînit de același sentiment, de același gînd, de același îndemn, de aceeași voință. A intrat sfînta unitate națională, constînta limpede și puternică, izvorită din genuna vremii, sfințită de sînge curat, întărită cu zidurile suferinței și răbdării lui Iisus.

Poporul român din Ardeal, Banat, din vechea Crișană și Maramureș a intrat în Bălgrad stăpînit de conștiința vie a unității noastre naționale. De la opincă pînă la viădică, mînați de gîndul mare și voința sfîntă să întemeieze aici România mare, să dea fătura veșnică visului care ne-a stăpînit de veacuri sufletul. Căci nu este astăzi român în largile hotare ale pămîntului strămoșesc, care să nu fie copleșit de marea voință de a fi unit cu toți frații sub o singură stăpînire națională.

Și manifestarea de la Bălgrad a fost manifestarea fiecărui suflet românesc... DRUMUL SPRE BĂLGRAD Sîmbătă, 30 noiembrie, trenul special aștepta dis-de-dimineață sibiienii pentru a-l duce la praznicul mult așteptat al Învierii obștei românești. Pe la ceasurile 8 gara-i plină. Au venit delegații satelor din vatra Oltului, de pe valea Hîrtibaciului, apoi delegații comitatului Sibiu, reprezentanții reuniunilor și institutelor culturale, corul seminarial în frunte cu dirigentul T. Popovici și mulți oaspeți dornici de a fi de față la marea sărbătoare.

Trenul pleacă sub conducerea maiorului Aurel Păcală și dr. Nicolae Regman încredințat anume de consiliul național. La Cristian și Orlat primim noi oaspeți... De la Apoldul Mic în jos, drumul țării e învîrstat de falnicul tricolor. Sînt delegații care fac drumul cu căruța la Bălgrad. Aproape asupra fiecărei căruțe filife steagul tricolor.

La orele 3 ajungem în gara din Alba Iulia... Corul cîntă „Pe-al nostru steag e scris unire“ și „Deșteaptă-te române“, în tactul de marș al căruia străbăteau străzile spre inima orașului.

ÎN BĂLGRAD Orașul împodobit cu steagurile românești răsună de cîntece naționale. Pretutindenea români sosiți din toate părțile romanismului. Și trenurile vărsau întruna români... (Extras din T.R. nr. 131 din 23 noiembrie/6 decembrie 1918).

Între două vieți A dat Dumnezeu și ne-am văzut strînsi laolaltă, în dreptele noastre hotare... Iată că în sfîrșit a sosit și ziua cea mult așteptată și cu multă durere plîntată, cînd — oriunde ne-am afla, în București ca și-n Alba Iulia... — să putem zice cu toții: Sîntem la noi! — Ziua aceasta era demult desprinsă din crugul vremii, precum și surparea zidului care ne despărțea era demult pornită...

Jertfele oamenilor sînt flori care se aruncă în calea dreptății. Între cele pe care le aruncăm noi azi, în în calea dreptății noastre, sînt și flori culesse pe cîmpia de la Turda... Singură această amintire ar trebui să înghete cuvîntul pe buzele celor ce cu atîta ușurință ne vorbesc de noroc în aceste zile de dreptă răsplătire. Noi n-am cerut noroc și nici nu l-am avut vreodată. Cu sînge și cu lacrimi mi-am plătit fiecare clipă de bucurie — rari scăpărări, o așa de rari, în noaptea durerilor noastre! Și lucrul acesta nici un român n-ar trebui să-l uite. Îndărătul strălucitei biruințe, pe care-o sărbătorim au stat legiunile de mucenici — toată oastea cea nevăzută a trecutului nostru a stat mereu sub armă — la Jiu ca și la Mărășești; căci pentru orice izbîndă mare, morții unui neam se scoală și luptă umăr la umăr cu cei vii.

La Bălgradul nostru!

Toți românii de pe aceste plaiuri să-și dea întîlnire în cetatea vestită a Bălgradului la ADUNAREA NAȚIONALĂ de Duminică, în 1 Decembrie n. (18 Noemvrie v.) 1918.

Anunț apărut în „T.R.“, nr. 126 din 14/27 noiembrie 1918

Marea adunare națională din Bălgrad

Ziua de înviere a fost prăznuită în chipul cel mai demn. Sionul sufletului românesc, îmbrăcat în podoaba falnicului tricolor, a primit mulțimea românilor din toate unghiurile. Au fost peste 100 mii de oameni.

Cu o însuflețire sfîntă și negrăit de mare s-a proclamat cu o inimă și cu un glas unirea tuturor Românilor pînă la Tisa, Dunăre și Carpații maramurășeni la ajutorul și mîndria noastră:

Extras din „T.R.“, nr. 130 din 21 noiembrie/4 dec. 1918

Hotărârea de mîntuire

Statul național român din Arad a hotărât, după cum ne vestește o știre telefonică, alipirea tuturor teritoriilor locuite de români: a Ardealului și părților marginase, la Statul Român.

Extras din „T.R.“, nr. 119 din 3/16 noiembrie 1918

Reproduction of the front page of the newspaper 'Telegraful Roman' from November 16, 1918. The page features the title 'Telegraful Roman' in large letters, a date 'Anul LXVI. Sibiu, Sămbătă 16/23 Noiembrie 1918', and several columns of text. The main headline reads 'Către popoarele lumii Aux peuples de l'Univers'. There are also smaller sub-headlines and a table of contents at the bottom.

